

Ministerie van
Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

HDAB vergoedingen voor datahouders

Joost Wammes (RIVM)

Vincent Sprengers (RIVM)

Coen van Gool (RIVM)

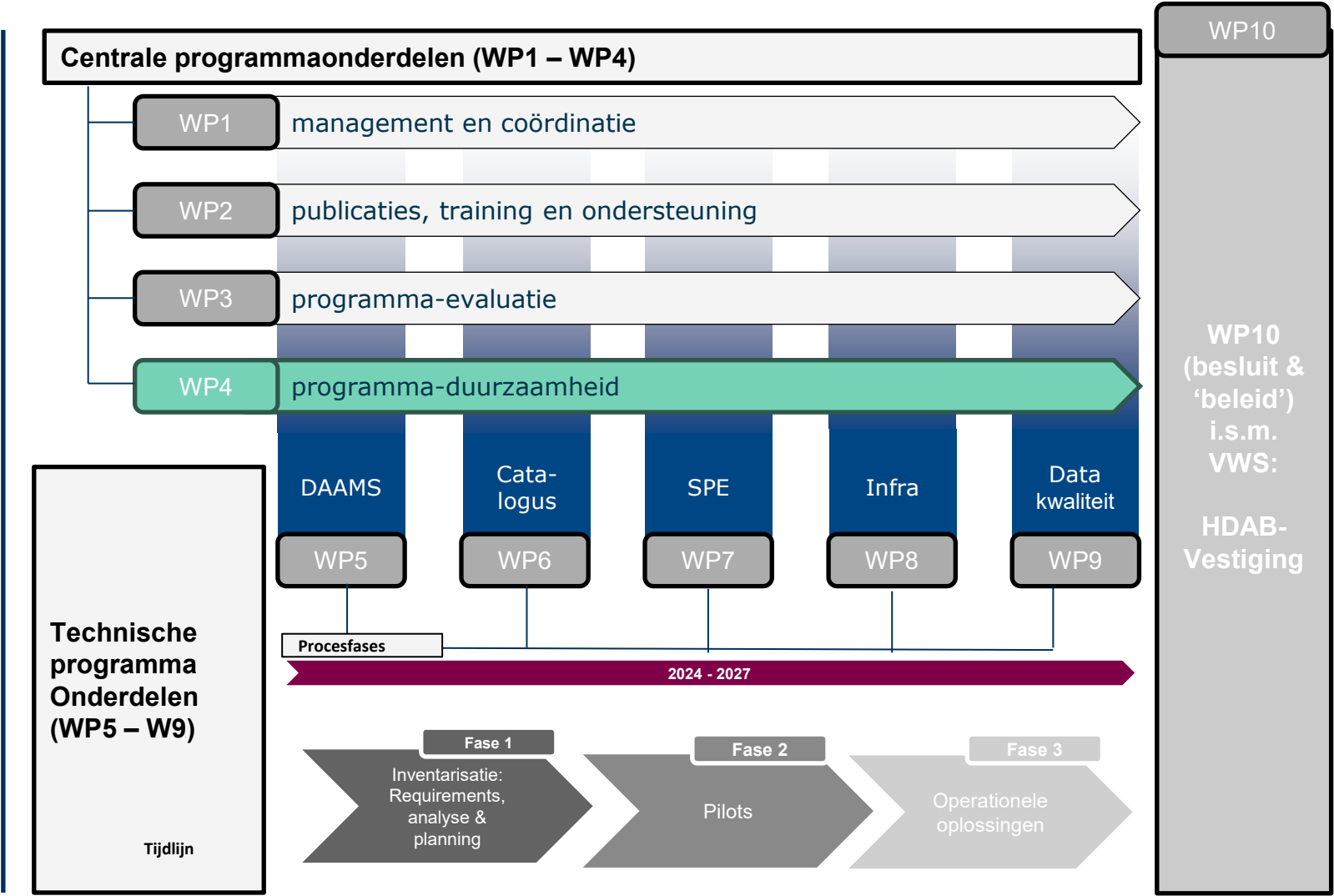
HDAB-event
21 september 2026

Denk en praat mee.

Programma HDAB-NL (2024 – 2027)

HDAB vergoedingen

- Om de financiële duurzaamheid van het HDAB-stelsel te waarborgen, betalen datagebruikers een vergoeding voor de dienstverlening
- Vergoedingen voor HDAB dienstverlening:
 - Kosten voor verwerken van aanvragen
 - Kosten voor het beoordelen van aanvragen
 - Gebruik van een beveiligde verwerkingsomgeving
 - Output controle
- Vergoedingen voor datahouder dienstverlening
 - Kosten voor het beschikbaar stellen van data

EHDS - Artikel 62 Vergoedingen

- Instanties binnen het HDAB-stelsel kunnen een vergoeding vragen voor het beschikbaar stellen van elektronische gezondheidsgegevens voor secundair gebruik (lid 1).
- Vergoedingen bestaan uit de **kosten** die de HDAB heeft gemaakt **en de kosten die de datahouder** heeft gemaakt voor het verzamelen en voorbereiden van de elektronische gezondheidsgegevens voor secundair gebruik (lid 2).
- Het deel van de vergoeding dat verband houdt met de gemaakte kosten van de datahouder wordt dus aan de datahouder betaald (lid 2).
- Deze vergoedingen moeten in verhouding staan tot de kosten en mogen concurrentie niet beperken (lid 1).
- Dit betekent dat vergoedingen transparant en niet-discriminerend moeten zijn (lid 3).

EHDS - Artikel 62 Vergoedingen

- De datahouder verstrekt een schatting van de kosten aan de HDAB (lid 2).
- Indien de datahouder en aanvrager niet binnen één maand na de afgifte van de gegevensvergunning overeenstemming bereiken over de hoogte van de vergoedingen, kan de HDAB de vergoedingen zelf vaststellen (lid 4).
- Indien datahouder of aanvrager het niet eens zijn met de vastgestelde vergoedingen is beroep en bezwaar mogelijk
- Voordat de HDAB een gegevensvergunning afgeeft stelt zij de aanvrager in kennis van de vergoedingen. De aanvrager wordt ook geïnformeerd dat de aanvraag ingetrokken kan worden (lid 5).
- Als de aanvrager de aanvraag intrekt, worden alleen de kosten in rekening gebracht die al zijn gemaakt (lid 5).
- N.B. De Europese Commissie heeft nog de ruimte beginselen voor het vergoedingsbeleid en de vergoedingsstructuren vast te stellen middels een uitvoeringshandeling (lid 6).

Waarvoor mogen geen kosten in rekening worden gebracht?

- Kosten voor initiële datacollectie of registratie nodig in het primaire zorgproces
- Metadata beschikbaar stellen in de nationale metadata catalogus
- Processen voor het communiceren van “significant findings”

Geen vergoedingen voor datahouder aanleveren metadata

- Datahouders leveren metadata
- Datagebruikers doorzoeken de metadata catalogus

Data discovery

Application

- Datagebruiker doet aanvraag voor gegevensgebruik bij HDAB
- HDAB vraagt datahouder gegevens beschikbaar te stellen

Binnen één maand na afgifte van de vergunning overeenstemming tussen datahouder en gebruiker over kosten. Anders stelt HDAB vergoeding vast

- HDAB geeft vergunning uit voor gegevensgebruik

Approval

Project execution

- Datagebruiker voert project uit in beveiligde verwerkingsomgeving

- Output wordt gegenereerd
- Publicatie van resultaten
- Opruimen van project

Project closing

Datahouder geeft inschatting van kosten voor beschikbaar stellen data

Facturatie van kosten door HDAB

Wat betekent dit in de praktijk?

- Datahouders mogen vergoedingen vragen als compensatie voor het beschikbaar stellen van data en moeten hiervoor een kosten inschatting voor maken per aanvraag
- Op dit moment is het onduidelijk wat voor kosten datahouders precies gaan maken
- Een duidelijke en uniforme kostenstructuur is essentieel voor transparantie en vertrouwen
- HDAB-NL zet de eerste stappen naar deze kostenstructuur

Improve data quality (accuracy, completeness, format,...)

WE'RE GONNA NEED A

BIGGER BUDGET

update)

Implement

Drafting and v

imgflip.com

Check accuracy of data

Align terr

Perform data collection to feed datawarehouse for secondary use

Doelstellingen van deze sessie

- Inzicht krijgen in de kosten die datahouders maken bij een aanvraag voor toegang tot hun gezondheidsgegevens
- Het formuleren van kostencategorieën
- Identificeren van de belangrijkste kostendrijvers

Aan de slag!

- Maak groepen van 4-5 personen
- Zorg dat er minimaal één datahouder in de groep zit

Stap 1: inzicht krijgen in de kosten die datahouders maken bij een gegevensaanvraag (15 min)

Het verlenen van toegang tot data via de HDAB kan veel verschillende soorten kosten meebrengen voor een datahouder. Met deze stap willen we zo veel mogelijk kostenposten voor datahouders identificeren.

- **Schets kort één use case** (onderzoeksaanvraag) waarvoor binnen één van jullie organisaties mogelijk data aangevraagd kan worden. Beschrijf o.a. type organisatie, thema, type data, populatieafbakening, aantal benodigde datasets, aantal variabelen, etc.
- **Beschrijf alle mogelijk kosten** die gemaakt worden door de datahouder om aan de data aanvraag te voldoen. Vanaf het eerste contact van de aanvraag tot de levering van de data.

Stap 2: het formuleren van kostencategorieën (10 min)

Niet alle individuele kostenposten kunnen afzonderlijk op een kosteninschatting of factuur worden opgenomen. Kostencategorieën maken dit overzichtelijker en beperken administratieve overhead voor zowel de HDAB als de datahouder. Met deze stap willen we toewerken naar een beperkt aantal herkenbare en werkbare kostencategorieën.

- **Groep de kostenposten** uit stap 1 in logische kostencategorieën
 - Nummer alle individuele kosten op van stap 1 op de eerste flipover
 - Op flipover 2; geef een naam en nummer voor iedere categorie, een korte beschrijving per categorie en noteer de kostennummers van stap 1 die hieronder vallen

Stap 3: identificeren van de kostendrijvers (15 min)

- **Geef een relatieve weging** aan de kostencategorieën uit stap 2; verdeel fictief €1000,- over de categorieën. Schrijf deze op flipover 3 bij voor iedere categorie.
- **Motiveer de verdeling** aan de hand van een beschrijving van de belangrijkste kostendrijvers per kostencategorie e.g. verschillende soorten personele capaciteit, ict kosten, etc.)
- **Bonusvraag:** wat zou een reële totaalprijs zijn voor deze aanvraag?

Afsluiting: plenaire terugkoppeling

- Input wordt verwerkt in rapportage naar VWS en de EU
- Vervolginterviews HDAB vergoedingen
- Interesse? Mail naar joost.wammes@rivm.nl

Bedankt!

Joost.wammes@rivm.nl

